ՓԱՆԵՄԻԵԿՈՐԴ—ՏԱՐԻ—ԹԻՒ 1259—ՇԱԲԱԹ—6—ՅՈՒԼԻՍ—1872

ԳԻՆ ԱՄԱՆ Ը

Տարեկան գին Պոլսոյ համ... դր.
» Գաւառաց » 90 գր.
Վեցամսեայ Պոլսոյ » 50 գր.
» Գաւառաց » 50 գր.
Յետադարձեալ թերթի գին 50 փր.
Յանուանական տողը մէկ անգամի համար 3 գրուշ, երկու անգամի համար 2 գրուշ, աւելի անգամներուն համար ալ արկղիին կ'ըլլայ

ԱՐԱՐԱՏ

ԼՐԱԳԻՐ

ԳԻՆ ՄԱՆՐ

Դուրս գացած յրագրոյ ճանկուռ ծախքը խմբագրութենան վրայ է։

Յրագրոյս վերաբերեալ նամակ կամ որ եւ իցէ գրութիւն խմբագիր—Տնօրէնին սիրոյ ուղղուի, կ. Պոլիս, Զինիլի խան, Մատիսի գրատանը նակը։

Ձանկուռ ծախքը չվճարուած նամակ չընդունուիր

ԲԱՂԱՔԱԿԱՆ ԱԶԳԱՅԻՆ ԲԱՆԱՍԻՐԱԿԱՆ ԵՒ ՏՆՏԵՍԱԿԱՆ

ՀՈՑՈՒԱԾՔՆԵՐՈՒՆ Ց ՑՈՒՅՑ

ԲԱՂԱՔԱԿԱՆ

Պաղտիոյ Տան—Բոլըսեռանց ապստամբութիւնն՝ այս օրերս նորէն զբաղցած է Պաղտիոյ մէջ, եւ քաղաքին պատերազմի կնդպատրաստ ուած՝ շնորհիւ անգրաւելանալ մըլխուանք կիներուն, որք խռովից բանադրալ Թագաւորին ոգին Պաղտիոյ ամէնահոմոյթիկ պահէնն ապստալել ուխտած են։

Քաղաքներէն Ամէնքուսա քաղաքէն յունիս 19 թուով Գազիպեան թերթէ ոը Յետեւ յրագրին գրուած նամակ մի կը ծանուցանէ թէ Ցան—Բոլըսեռանք մեծ յուզմութիւն մի ապստրին Ամէնեանց վերայ կանոնաւոր ճակատամարտով մի, որոյ մէջ առ նուազն 9—10000 մարդ կռուած են։

Ամէնեանք՝ Քաղիլա զօրապետին հրամանատարութեամբ՝ Ցան Բոլըսեռանց ձանր հարուած մի տալու համար չորս գաւառաց պահապան զօրքերը գործ հանելով համախմբած էին՝ Ցան—Բոլըսեռանց փոքրագլա զօրապետն իր թշնամուն պիտաւորութեան եւ քանած ընմանցիկ տեղեկանալով վճռաւոր զօրապետն Ալմոյէն իր քով կանչից բոլոր ունեցած զօրքերը, եւ այսպէս այս երկու զօրապետք 4—5000 մարդ դաշնակցով Ամէնեանց վերայ քալեցին, եւ պէտսիւն ձորին բերանը դիմադրիցին զանոնք։

Քաղաքա ալ թեւէն եւ վճռաւոր ձախ թեւէն անմիջապէս Ամէնեանց վերայ յարձակեցան, բայց թնդանօթից ահել կրակի հանգիստով եւ քանի մի մարդ կորնչնելով պահ մ'ընկրկիլ հարկադրեցան։ Ինչ մի առատանալէ ետեւ վճռաւոր նորէն թշնամուց վերայ յարձակեցաւ ոչնչայն ուժգնութեամբ որ անոնց կարգերուն մէջ թափանցից։

Հին կառապի եւ արիւնռուչտ կռուի մ'ետեւ սպիտակ դէնքով (որքայ ու աւելով) եւ մէկ մասեւ չորի տեւից՝ վերջապէս Ամէնեանք չը դիմանալով խառնիխուռն փոխչիչ կռուին՝ բոլոր կարասին Ցան—Բոլըսեռանց ձեռքը թողուլ։ Ցետ ալ դէպի Մոզուլին՝ որոյ մէջը 400 ի կը հասցընեն։ Ամանք իրենց հաճախութեան անմիջապէս վճռաւոր եւ Քարազոյի գունդերուն մէջ վինաւորեցան։ Ցան—Բոլըսեռանց կորաւոր՝ մեռեալ ու վիրաւոր 250 մարդ կը հաշուեն։

Երեկ այս լուրը Նափոլեոնի մէջ խնայուեցաւ, եկեղեցւոց զանգակներն ոգեւորանաձայն հնչեցին՝ ի նշան ուրախութեան, եւ բազում երիտասարդք վճռաւոր կուգեն պատերազմի դուրս ելլել։

Քաղաքական կէսեն եւ պատմչին

քաղաքէն մէջ ութսն ու 6—700 Քաղաքական (Ամէնեան) զորք 1500 Ցան—Բոլըսեռանց հետ առասիկ կռուի բռնուելով, իրենց բռնած դիրքերն անոնց ձեռքը թողուլու փափաքիլ կարկատցան։

Գաղղիոյ յրագրերէն ամանք Հանրապետական Գաղղիոյ կենդանի պարծանքներէն մինչ մեծանուն Լուի Պլեթանի մէկ առնարարու թիւնը կը բերուին, զոր կոչունքի մէջ խոսած է, եւ ուր Պ. Թիէրի նկատմամբ Հանրապետական ցոյց ուսած Համակրութեան պատճառները բացատրելով, միապետականոց հրապարակած զգերպարտութիւնները կը յայտ։

Ահաւասիկ խոսքերէն մէկ քանին.

«Հանրապետականք իրենց պահանջում Հանդերձին, ինչ դանդատ ըրին, ինչ յուզման ստեղծեցան։ Իրենց սիրելի նշանակեալ Պ. Թիէրի մեծաւորած թնդանօթին եւ անմխիթար ծառայութիւններէն չորեսուալ, Հանրապետութեան անհնդարար ծառայելոյ իրաւամբը վստահ, եւ մանաւանդ համոզուած լինելով որ պարտքալից անհնդակալ եւ հարկադրիչ չորեսարութիւն մ'ամէն մարդկ ապահովեսլոյ եւ երկրին ազատութիւնը հոգ տանելոյ կարող միակի մէջ դրած է զայն, համոզուած լինելով հետեւարար թէ ամէն բարի քաղաքացւոց պարտքն էր այս երկու գերազոյն շահուց նկատմամբ իրենց անձնական նկատումներէն եւ առաւել սիրած բաներէն վեր դասել ոչ միայն եւ կ'ըսան այն ամէն բաներէ՝ որք կրնային դիտուիլ այլ իշխանութիւնը, ոչ պիրենք կը մերժէր, այլ եւ կրցածնուն չափ հրապարակէն քաշուելով, որպէս զի այդ իշխանութեան գործունեութիւնը հնչկին, որովհետեւ միապետականք տրգելք լինելոյ անհոն ոգի անկրն ունէր իրենց աչքին, եւ չէր կրնար հանդարտութեան թշնամական հարուածներուն ներքեւ կորընչիլ առանց հայրենեաց նուիրական դասուլ վտանգի մէջ ձգելոյ, անձնական ոգուտի մէջ ձգելոյ, անձնական ոգուտ տանելով որ ոտար առաջատարին ձեռքերուն աղ իր հողէն ապրելու։

Պ. Լուի Պլանի տեղեկագրութեան հետեւեալ հատուածն ալ նշանաւոր է։

«Ներքին բարեկարգութիւն կը ըսեն. բայց կը մոռնան որ երկու կերպ բարեկարգութիւն կայ։

«Մէկ մ'այն բարեկարգութիւնը կայ, որ նպատակ ունի ընտրութեան մէջ ընտրելոց գերազանցութեան մէջ անկարծութիւն, դեխի մէջ հանգստութիւն, մտածման մէջ չափ է։ (Ծափահարութիւն)։

«Ա,յդ բարեկարգութիւնը գիտենք ու կատարեալ կ'ընենք։

«Մէկ մ'ալ այն քարի կարգութիւնը կայ որ երաշխաւորեալ ազատութիւնն, յարգեալ իրաւունքն, ոչնչացնելով ամէն ինչ որ կրնայ դժուարացնել, չարաչարել ընտրութիւնը պատրաստակամ կ'ընէ ամէն ինչ ընելու, որ ընտրութեան ազատ ուսումը խանգարելոյ համար։

«Ներքին բարեկարգութիւն կը ըսեն, ես կ'ըսեմ ընդհանուր ընտրութիւն։

«Ընդհանուր ընտրութիւնը ինչ է։ Ընտրելոց հաւատալ թէ՝ գաղղիոյ եւ թէ Աստուծոյ հանուր ծառայութիւնն է որ ընտրելոց ազատ ձայնը թնդանօթ ըլլայ, եւ հանրութեան բարոյական միջոցներն պատրաստելոյ միջոցներուն մէջ գիտուն թիւնը դիտուածին տեղը դնելէ կարտադրի (Ծափահարութիւն)։

«Այս վերջին բարեկարգութեան հաստատութեանը պէտք է աչխատինք, տեսքը, ատրճանակը հարկադրութեամբ հաստատուած եւ իմաստակաց դործնական ոգւով խորհուած նորոգութիւններով։

«Եւ այս նորոգութիւնները, իմ անդամ դանուած եւ բոլոր կենացս մէջ ճառայած, կատարելու թիւնս չեզրեր ամենէնն բռնութեամբ ընդունել ատ։

«Անոնք վիճարանութեան կը վերածուին։

«Թող հաստատակաց կարծիքն ընդհանուր քուէարկութեամբ խոսքը եթէ լսե համարի ընդունի պանոնք, եւ եթէ ոչ հանգչի՝ մեմէ։» (Ցատազրկ)։

Վիէննայի վանահերէց լրագիրը Գաղղիոյ մէջ հանրապետութեան հաստատութեան համար Գաղղիոյ եւ Աստուծոյ հանուր ծառայութիւն մ'է, զոր Գաղղիա ստանց ստերը պահանջէն քաշելոյ կառնու իր յուզմունքն, խաղաղ բոյր ոհատոր վրէժ մի նախ հանրապետութիւնն՝ անքակտելի կերպիւ Գաղղիոյ կապուած կը պահէ Ալզասն ու Լոթէնը։ Մոգականն զօրութիւն մ'է, որոյ դէմ չէ հնհնգրնեաներուն խորհրդարանն կրնար մ'ընել, եւ որ ամէն մագաճախան եւ այլ պատասխաններու վերայ կը ծիծաղի։ Եւ շատ կանցած՝ այդ մագական զօրութեան չրջանակը պիտի ընդարձակի, եւ միւնչեւ նոյն իսկ Գերմանիոյ օրերը տեսած ի։ Ալսուհետեւ Գաղղիոյ քաղաքական դարգացումն արագ եւ զօրեղ արձագանգ մ'ունի հարաւային արեւմուտեան Գերմանիոյ մէջ։

«Գերմանիոյ միջին պետութեանց մէջ ազատախոհութեան պատմութիւնն իր ամէն էջերուն մէջ դոյց կը տայ այն թատրոն ազգեցութիւնը՝ զոր Ալեւմուտքն չնորհ ազատութեան հոգին գործածէց։ Ցատնք մարդասիրական կարգի երեւոյթներ են, որք երկաթոյ եւ ապիւնհնգութեան ամէն գործերէ երկարաձեալ են։

«Ընդհանուր գոյութիւնն եւ այս գետուն սկիզբը չորաբաճախած քրտնանուագ պատերազմը կրցաւ պահանջ ընդհատել։ բայց ընդհատութիւնն առժամանակեայ էր։ եւ տասնամեայ երբորդ չրջանէն ետեւ։ 1830ի յեղափոխութենեն, 1840ի ազատական շարժմանց, 1848 փետրուարի յեղափոխութիւնն եւ վերջապէս հակապետարարութեան ընդդիմութեան առաջին երեւոյթն ժամանակ տեսնուեցաւ որ ազգերուն ոգին այս յատկանական օրէնքն ամէն տեղի մէջ ճշմարտացաւ։

«Երկաստեր ղղացուեցաւ իմ մի եւ նոյն կամ մ'էր մի եւ նոյն թշնամոյ դէմ, իրաւանց եւ ազատութեան ամէն կոյսմակից ինքզինք բռնակալարար հերացը եւ դաշնակից ըսկզբից այն անձանց՝ որք չրկակայ տգիտից մէջ իրաւանց եւ ազատութեան հարստահարիչներուն դէմ կը մարտնչէին իրեն պէս։ Ահա այս միճակին համած էինվերոգիոյ ամէն քաղաքներ կըրկնակ ազինք, երբոր պէրլինի միջազգային քաղաքականութիւնն յանկարծ ընդհատեց այս չարժումն ընդմիշտ իրաւ դէմ յարուցանելով երկու ազգեր, որք կեդրոնական եւ բալիոյ մէջ քաղաքակրթութեան ներկայացուցիչն են։ Ցայց այս անկման միճակը չիմնար տեւել, եւ չպիտի տեւէ։ Ցետ չանցած մարդկութիւնը նորէն ձեռք պիտի առնու, իր դարձակցական աչխատութիւնը, եւ միեղ ևս յաչիտ կեսարերն իր նոր չէնքն ատարել կը յուսայ, մոտ ձեռքն արդէն նորա հիմը կը պեղէ։

«Գաղղիոյ մէջ հանրապետութիւնն եւ Գերմանիոյ մէջ կեսարութիւնը չեն կարող յաւիտեան քովէ քով ապրիլ։ Ամենաղոր օրէնք մի, վերհսկող օրէնք մի կընդդիմանոյ անոր։ Այս նեղքին հակառակութեան, Գաղղիոյ հանրապետութեան եւ Գերմանական կեսարութեան բացարձակ հակառակութեան առջեւ, Գաղղիոյ քնական դաշնակիցն է Աստուծոյ, առանց ատոր համար դաշնագրութիւն կամ որ եւ է պայմանագրութիւն մի ակնագ լինելոյ։

Գաղղիոյ վերաչինութիւնն ոգուտկար եւ փափաքելի է մեզ, ինչպէս մեր ալ հաստատ ենալը Գաղղիոյ «գաստակար է։ Փոխադարձ պատասխանութիւն մի մեզ իրարու կը կապէ, եւ միեւնոյն վերայ հակելու կ'ուսյէ։ Մեզի պէս եւ է պատրաստ՝ մեսեն Համար վճռանդ մ'է, ինչ որ մեկը կրնայ գործադրել, միւսին համար պաշտպանութիւն մ'է, ազատասիրութեան գրատուն մ'է։»

ՎԵՐՋԻՆ ԼՈՒՐԵՐ

Պէրլին 17 յուլիս։

Կատարեալ հանգիստէ լրագիրք պաշտօնէից Նախագահին յանձնարարութեանը պէտ էր յորդրեն եւ կեդրոնական պէտ խոստումն կը պահանջեն։

Հռոմ 17 յուլիս։

Քաղաքապետական մագազոց ընտրութիւնները մեծ մեծամբ ազատասիրա են։

Կատարեալ կեդրոնական գ-

...ուած յաւգմունքը նկատելով կրօնական միաբանութեանց վերաբերեալ օրինաց ծրագիրը խորհրդարանին պիտի ներկայացնէ ։

Լոնտրա 18 յուլիս ։

Բիզքոնսֆիլտի անգլիական գեսպանը կը ծանուցանէ թէ [illegible] քաղաքին մէջ քոլէրա երեւան եկած է ։ Հեռաւորաբար Ֆինլանտիոյ ծովածոցէն եկած նաւերուն վերայ քարանթինա հաստատուեցաւ Անգլիոյ մէջ ։

Աթէնք 18 յուլիս

[illegible] պաշտօնէութիւնն հրաժարեցաւ եւ Պ. Տէլիեորկիի յանձնուեցաւ նոր պաշտօնէութիւն մի կազմել ։

Փարիզ 18 յուլիս.

[illegible]

Լոնտրա 19 յուլիս

Օսմ. Փոխ. 51 1/4
Փոխ 1869 61 5/8
» 1874 71 5/8
Եգիպ. Փոխ. 92 1/2
Ռիեա 20
Մօնէր 41 1/2

Լիվերպուլ 18 յուլիս

Բամպակ Մ. Օ. 6 11
Ծախուած 8000 հակ ։

ՆԵՐՔԻՆ ԼՈՒՐԵՐ

[illegible] 28 [illegible] ։

[illegible]

[illegible] 25000 [illegible] ։

[illegible] 16—17 [illegible] ։

ԿՈՍՏԱՆԴՆՈՒՊՈԼԻՍ
[illegible] ՈՍԿՒՈՅ

7 յուլիս	ուրբաթ իրիկուն	55	38 1/2
8 »	շաբաթ առաւօտ [illegible]	56	6
	կէս օր	56	7

Կ. Պոլիս 7 յուլիս

[illegible]	[illegible]	[illegible]	11.20
[illegible]	»	Օսմ.	» 15.33
[illegible]			11.
[illegible]	»	[illegible]	175
Փոխ. 1863	»	»	337.50
» 1865	»	»	347.
» 1869	»	»	312.25
[illegible]		Օսմ. լիր.	12 50

ԱԶԳԱՅԻՆ

[illegible]

[illegible]	էֆ.	66
[illegible]	»	58
[illegible]	»	58
[illegible]	»	55
[illegible]	»	54
[illegible]	»	53
[illegible]	»	49
[illegible]	»	48
[illegible]	»	47
[illegible]	»	44

[illegible]

[illegible]	էֆ.	44
[illegible]	»	41
[illegible]	»	40
[illegible]	»	38
[illegible]	»	38
[illegible]	»	36
[illegible]	»	33
[illegible]	»	28
[illegible]		23
[illegible]	»	21

[illegible]

[illegible]

[illegible]

[illegible]

[illegible] 30 [illegible] ։

[illegible] 10 [illegible] ։

[illegible]

ՏՆՏԵՍԱԿԱՆ
ԳԼՈՒԽ ԺԶ.

ԱԶՆԻՒ ՄԵՏԱՂՆԵՐ ԵՒ ԴՐԱՄՈՑ ԴԵՐԸ ՓՈԽԱՆԱԿՈՒԹԵԱՆ ԵՒ ԸՆԴՀԱՆՈՒՐ ՏՆՏԵՍՈՒԹԵԱՆ ՄԷՋ ։

[illegible]

* [illegible]

[illegible]

1. [illegible]

2. [illegible]

3. [illegible]

4. [illegible]

5. [illegible]

6. [illegible]

[illegible]

[illegible]

[illegible]

[illegible]

իրենց բարի նպատակը պատկեալ կը համարին ։ քաջ գիտնալով որ Ներսիսեան ու Արմէնեան վարժարաններն պատուաւոր մասն մ'ազգութեան և ուսումնասիրական ջանից 'ի սոյնս մասնաւորապէս մի միայն այն տարարոյգ փնտռէին ։ որ դեռ ձեռնհաս ժողովրդական վարժարաններն յառաջ բերել ու որոց պատճառաւ ներկայ բաւական յաջողութեամբ կը համարին ։ եթէ ... [illegible] թալրատուութիւն չունենան ։

Փորձով տեսնելու [illegible] վարժարանի մը յառաջադէմ վիճակի մէջ յարատեւելուն միակ միջոցը չէ։ Վասն զի մէկ քանի հարուստ թաղերու մէջ ուր առաւել կարողութիւնն ունին առանց անդադար եղած էր գործել վարժարաններն անփոփոխաբար արգիւնքը չարտադրեցին ։ այս անյաջողութեան ուղղիները տեսնելով առանց խորհրդ չկրնալով, և առաջ պէտք եղած կորուստութիւնը չտալով ։ Միւսոյն վարժարաններուն ներքին այլոցըն բարոյական բարեկարգութեան ուշադիր եղան ։ Այս երկրորդ կէտն է՝ թէ պէտք է միամտակաւոր կերպով առաջնորդել 'ի յաջողութիւն ։ այսպէս երկու կողմն ալ պահպանեն մեկ մ'... վարժարանները կամ նոյն վարժարանները յաջողութեան ունենալ ենթադրելով ձեռնարկեալ և անփոփոխելի պարագայ ներքինն ընկճեցան ։ մեկ մ'այս նոյն վարժարաններուն մէջ գաւառացի ըլլալով թաղերը իրենց զաւակաց կրթութեան ու զուարճութեան համար առաւել չկրնալու ունակութիւնը բաւական ։ և այս ձեւով ալ վարժարաններուն փնտռելի գործերով յաջողութիւնները համբերեցին ։ բայց գլխաւոր պատճառ մ'ալ կայ, որ ազգին այս գործերը ոչ միայն իր բարօրութեան ակնկալեալ պատճառ կը բերէ՝ այլ և ազգին ժամանակաց թանկագին ապրիներն 'ի զուր ծախսելով գործերն խոստանալով մեծ նաշխ մը տալու առաջ բերելով ։

Այս ազդարդին և Քնաւոր վիճակին պատճառ միայն միջոցն է՝ որ ամէնուն ներքին փոխելով վարժարանաց վարժապետին և առանց թաղակի այսպէս յաջողելու ։ Այնն ձեռով պատճառներն ըլլալ կը կարողութեան ներքինն չափ առաջին չափաւորական կամ տեսական առաջ մը վրձռելու ։ բանի որ մանկանց այս վարժարաններն ալ բաւական ըլլալու չափ հաստատ եղանակաւ մ'ունին, ոչ ալ իրենց ծախուց բեռը կրելու համար օգնող եկեղեցի ։ Ըսել է թէ այս վարժարանք միմիայն այսկերպով պետք է թաղական պատճառներուն մասնակցութիւնն և ոչ ուրիշ միջոցով ։

Հիմնադիր բարեպաշտ կը փափաքին, ինչպէս անշուշտ նաեւ պատուարժան թաղեցիք ։ որ այս վարժարանները մամնաւոր կրթութեան պիտոյից պէտքերուն պատասխանեն ։ այսինքն առանց ստիպելու ուսումնական հանձնաժողովներէ առաւելութիւն թաղին մանկանց ։ ընտիր դասատուները ձեռքը և հմուտ ու փորձառու հոգաբարձութեան մ'անձնվէր հսկողութեամբ ։ Այսինքն մեր առաջին փորձը պիտի ըլլայ ուղղակի հոգաբարձութեան մը ընտրել և անոր յանձնել ։ որ վերոյիշեալ պայմանները համեմատ բռնելով մը փնտռէ և պատուարժան թաղեցւոց համաձայնութեամբ ներկայացնելով վաւերացնելով ապա համար գործադրէ ։ Միանգամայն այդ վարժարանին համար թաղին մէջ գտնուած ուսումնասէր անձիններէ հոգաբարձութիւն մը կազմէ ։

Պակաս չմնայ թէ այս պարագաներուն ։ Յաւելի է ձեռքէն յառաջ ։ որ այս վարժարանը նախագահութիւնը 1870 յունիս 30ին եղած էր և Ա. Լուսաւորչի Նախարաց անձն հաստատեալ ։ որ այսօր 5 տարի է ։ Ձեռնհասութեան այսչափ կարգերուն պատճառաւ մեր ժողովի ըլլալով առկայի կը համարինք կերպարէն բաւարարելու ։ Անդամի մը միայն կը ծանուցանեմ որ վարժարանաց գործը վարդապետին հանելու և մասնաւորապէս վերածելով ազգային գործն ընելու համար պէտք եղած կազմակերպական հրահանգներն և հետեւաբար չնաւթեան պատճառները ձեռք բերելու համար գէթ մինչև այժմ բավականին արդիւնքներն ու գործ-

ատարութիւններն եղան ։ որք 13 ամիս չնաւթեան գործն ընդհատեցին ։

Վարժարանաց գիտնին առաւտութիւնն է 915 քառակուսի կանգուն։ շէնքին քառակիր մասը 400 քառակուսի կանգուն ։ իսկ անոր կից փողոցին մասը 64 քառակուսի կանգուն ։ երեք կողմն 76 կանգուն երկայնութեամբ և 4 1/2 կանգուն բարձրութեամբ պատ ունի ։ Այսպէս կողմէն ներքին կամրջաւերու համար ընդարձակ ջրամբար մը շինուած է 48 քառակուսի կանգուն մեծութեամբ և ջրհոր մ'ալ բացուելու վրայ է ։

Բայց այս շինութեանց համար մինչև այսօր գացած ծախուց համար Մեծ Ներսէսեան Գրիգոր Էֆէնտին քաջ է, որ շինութեանց անդադարապէս առաջարկին համար վարժարանաց հոգաբարձութեան միջոցաւ պիտի հրատարակէ 'ի մեկնելու թեան պատուարժան թաղեցւոց և հանրային ազգիս ։

Ցանձնաժողովս այս տեղեկութիւններն ներկայ պատուարժան թաղեցւոց հաղորդելէ, ետև, հաւերժական սրտագ մը կը համարի յանուն իրմէ թաղիս խորին շնորհակալութեան սենեակ մ'ամաւ գանել վարժարանաց եկեղ գլխաւոր բարերարաց ։ Մեծապատիւ Ներսէսեան Գրիգոր Էֆէնտին և Մեծ․ Յովսէփ Պէյի Սոսրիկ Էֆէնտին, որք իրենց մեծագումար նուիրատուութեամբ և ջանից այս հոյակապ հաստատութեանց կառուցանելով ազգիս ընծայեցին յօգուտ և 'ի յաւերժութիւն մանկանց թաղիս ։ Ըստ որ ներքին մեր առաջարկել պատուարժան թաղեցւոց, որ միաձայն շնորհակալութեամբ որձանի այս երկու մեծերոյ բարերարներու ծախսերութեամբ զբօսանեայ իրենց այս մեծ գործը ։ և մանաւանդ իրենց անուններ վարժարանաց ճակատը զրոյծել գամ մը արամի մէջ ալ դրոշմենք յաւերժ երախտագիտութեամբ ։ և խնդրեմք իրենցմէ որ ինչպէս նախնական շէնքի մտածը չզեղ և հոյակապ կերպով կանգնեցին ։ նոյնպէս և ներքին բարոյական շէնքն ալ միշտ կանգուն և բարգաւաճ պահելու համար իրենց ազգաշահ պաշտպանութիւնն ու՝ ձեռնտուութիւնը միշտ շնորհեն ։

Ցանձնաժողովս պարտք կը համարի նաև շնորհակալութիւն յայտնել այն անձին բարեսէր անձանց ։ որք թէ դրամով թէ նիւթական նուիրատուութեամբ և թէ աշխատութեամբ նպաստամատոյց եղան այս շինութեանց ։ Նոյն ազգասիրական նուէրներն ալ վերջին հաշուեցուցութեան մէջ պիտի հրատարակուին, և իրենց անունները յաւէտ յիշատակի մը մէջ արձանագրուելով վարժարանին մէջ պիտի պահուին և օրհնութեամբ յիշատակուին ։

Անդամք շինութեան յանձնաժողովոյ Ներսիսեան և Արմէնեան վարժարանաց.
Սահէլ Համազեան. Գ. Յ. Փափազեան.
Յովհաննէս Յուսիկեան Ամիրաճեան.
Խասգիւղ 2/14 Յուլիս 1872

Ցրիւելիս Բաղդասար Վարդանյան
(Շարունակութիւն տես Թիւ 1247)
ՍՈՒՐԲ ԵՐԵՐՈՐԴՈՒԹԻՒՆ
ԹԳ. ԹԻՆՁԱՐԲԱՍԻ
(Մամուլինի)

...

ՅԱՍԻՍԴԱԼ ԿԻԲԵԻՈՐ
ԹԳ. ԹԻՆՑՈՒԹԵԻՆՆԵՐ

Աթոռոյն Պատրիարքի կողմէ կարգեալ Բարձր. կուսակալին նամակ գրելով վանսւոյ կառավարչէն զանգատելով, և այս մասին իր ուշադրութիւնը հրաւիրելով ։

24 փետրուար 1870

Բաղեշու վանուց մէջ հասատուելիք ապարանին նկատմամբ արտօնութիւն շնորհելու համար կարնոյ կուսակալին նամակ գրուեցաւ Սրբազան Հօր կողմէ ։

25 փետր. 70

Սրապիկյու Սողիկոյ գիւղի բրնակիչներէն հանգուցեալ մահտեսի Թէրբէյին ծախք ապրանքներ տալով եկած պարտատերը համար պարտատէրները կուզեն եղեր բոլոր կալուածները և տուրը, որուն մէջ իր թշուառ ընտանիքը պաշտպանուած են, գրաւել. նամակ գրուեցաւ խարբերդի կառա-

վարչին, որ այս մասին արդարութիւնը 'ի գործ դնել տայ և որբերը պաշտպանէ ։

7 Մարտ 70

Այցորինաւոր գրաւը Մեկրձեկուց տանուտէրը Սիհիրին՝ Դուքիսս և Սմակը անունները Պատրիարքարան կանչուած և չեկած ըլլալուն համար սաստկութեամբ պատժուելոյն նամակ գրուեցաւ Սրբազան Հօր կողմէն որ գանոնք Պատրիարքարան ղրկել տայ և բերուեցան ։

18 Մարտ 70

Շամլանճի Մէջրանի հօղակից Սմպէր ախիկնը, Դուքիսս Ուռքիասի հետ Թօփ քաշանալի մը ապօրէն պսակը պսակելու ըլլալուն համար ։ Ցանկաց Ա. Պատրիարքին նամակ գրուեցաւ որ ապօրինաւոր պսակին համար պէտք եղածը անօրինել խնդրելով ։

24 Մարտ 70

Պատասխան եկած է, որով երկրորդ պսակին անվաւեր և ապօրինաւոր ըլլալը կը ծանուցանէ ։

Բաշկելն մի գաղութեան համար 3 տարի ժամանակաւ թեան գանատատարաւ Սերասադի Մարգարին, որուն պաշտօնատարը յանձնարարուեալ ըլլալը սահմանուած է, պատասխանը համար նամակ գրուեցաւ ստիպողութեան պաշտօնէին 3 ապրիլ 1870 և պատասխանած է յիշեալ անձը ։

Թաքոցարի եկեղեցւոյն գանգատաւոր սնաւ բանութեան Հրահան արժելու համար Շէնք Նմինին Նամակ գրուեցաւ ։

4 Ապրիլ 70 և բառ այնմ շինուեցաւ ։

Պոլսեցի Յեզայ գաւառի ազգայնոց և կուսակալին դրութիւնները Մեծ Եպարքոսը Պատրիարքարան ղրկելով, որոնք Յեզայի առաջնորդութիւնը Էնկերրէն բաժնելով Բէօբնելի կցուելու խնդրով կը վերաբերէին, պէտք եղածը անօրինել կը ծանուցանէր ։ պատասխան դրուեցաւ թէ ընդհանուր առաջնորդութեանց համար անօրէնութիւն պիտի ըլլայ, այն առեն այս խնդիրն ալ կը կարգադրուի ։

4 Ապրիլ 70

Արփայի Գրիգոր եպիսկոպոսին նկատմամբ գանգատանաց գրերը որ ասղէն եկած և Պատրիարքարան զրկուած էր Բ. Դուռէն, դարձեալ գրբեր եկած ըլլալով որոնք յիշեալ եպիսկոպոսին ապօրէն ընթացքը կը վերաբերէին, Մեծ եպարքոսը Պատրիարքարան կուղարկէ պէտք եղածը արմորինելու համար ։ Պատասխան դրուեցաւ թէ յիշեալ եպիսկոպոսը ինչպէս շատ զօղեր կան, նմանապէս ուրիշներ ալ գանգտիլն համար հարկ եղած է քննել մը գրել հոն, և այս պէտք եղածը անօրինել ։ և թէ մինչև խնդիրը վերջանայ, բաղաքաց պիտի գտնուի նոյն տեղէն յիշեալ եպիսկոպոսը ։

6 Ապրիլ 70

(Շարունակելի)

Նոր գիւղ Ս. Աստուածածին
8 յուլիս 1872

... Խմբագիր .

Ցաւալիկյալ կերպով որ է 9 յուլիս, Գիւղ աւեր Ս. Աստուածածնի եկեղեցւոյ տօնախմբութիւնն ըլլալով, այս առթիւ Տէր Տ. Նմեհիա Սրբազան արք եպիսկոպոսը Ս. պատարագ պիտի մատուցանէ ։

Ուստի կը խնդրեմ որ մեծարգոյ ազգային բարեկամներն ներկայ գտնուելով այն հոյակապ տաճարը հոգեւորական պատուել, և թէ նորին Սրբազնութեան աղագատխական յորդորները լսելով ։ ուրեմն կը փափագիմ յանձնայն սրտով ։

... Տէր ։ կը խնդրեմ այն ազգասիրութիւնը Ձեր ազգօգուտ լրագրոյն մէջ

հրատարակել բարեհաճիք որով երախտապարտ կացուցանէք զմեզ ։

'ի Դիմաց Թաղական խորհրդոյ
Ատենադպիր Ատենապետ
Մէհմէ Բաղտասարեան Միքայէլ Մ. Գերգերեան

3 յուլիս 1872 Գալաթա

... Խմբագիր .

Հաճեցէք հետեւեալ «Աղդը» Ձեր պատուական Մասիս մէջզալ հրատարակել ։

ՊԱՇՏՕՆԱԿԱՆ ԱԶԴ
ԱՌ ՄՆԱՑՈՒԹՍ ԹԱՂՍԵԱՆ ՊԱՅԱՏՈՒ

Գալաթու Թաղ. խորհուրդը 'ի պաշտօնէն հրաժարած ըլլալով յառաջիկայ երեքշաբթի յուլիս 9 ին թաղիս խորհրդարանին մէջ նորոգ Թաղ. խորհրդոյ անդամոց ընտրութեան գործողութիւնը պիտի կատարի ։

Ուստի ընտրութեան իրաւունք ունեցող Մեծարգոյ Թաղեցիներէն կը խնդրուի որ հաճին իրենց քուէն կամ անձամբ բերել և կամ ստորագրեալ նամակով մը ղրկել 'ի խորհրդարան մինչև տասնվեց օրը ժամը 5 ։ որ առեն քուէնքարի պիտի ձեռնարկուի ։

Ընտրողաց վերաբերեալ Հանրա փնտ բելի իրնին անձանց եռապատիկ թուոյն ցանկ մի պատրաստուած և Սբ. եկեղեցւոյ դրանը կախուած է ։ բայց ընտրողայ ազատ են անկէ դուրս գտնուող անձանց ալ քուէ տալ բաւական է որ ընտրութեան պայմաններն չմոռցուին ։

Մնամ ազօթարար
Նախագահ ընտրողական ժողովոյ
Տ. Յովհաննէս Աւագ քահանայ

ԹԱՏՐՈՆ ՆԱՀԱՆԳԻՆ
ՕՍՄԱՆԵԱՆ ՔԱՂԱՔ ՊԱՐԶ
ՎԱՐՉՈՒԹԵԱՄԲ Պ. Յ. ՎԱՐԴՈՎԵԱՆԻ
ՅԱՌԱՋԱԴՐՈՒԹԵԱՄԲ ԲԱԶՄԱՆՈՒՆ ՈՒ ...
1872 Յուլիս 8 շաբաթ երեկոյեան ժամ 2 1/2
ԺԱՄԱՆԱԿ
ԵՂԲԱՅՐՈՒԹԻՒՆ Ի ՄԻ ԱՐԱՐ
ԽՕՍՔ ԵՂԱՆԱԿ
Պ. Ն. Մէնէլէանի Պ. Մ. Մարինի
ԲԱԹԼԸՐԻՆ ՀԱՐՍԱՆԻՔ
Թատերգութիւն 'ի հինգ արարս և յոլովն տեսիլս
ԱՂԵՔՍԱՆԴՐ ՏԻՒՄԱՅԻ ԹԱՐԳՄԱՆՈՒԹԻՒՆ
Պ. Յ. Տէրեանի
Պար աստանայից

ՆԾԱՆՈՒՑՈՒՄՆ

Նոյեմբերական զօրաց վիճակին համար գաղտնագրութեամբ գնուած որ և իցէ փռնայ, պայուսակի բանն փնտռուելու և կամ փռնայ ախտին փոխանորդը մէկիներ չգտնուած ատեն առջևը յանձնուելու ըլլան ինչ չափով ընդունուի, և յիշեալ առջևը յանձնուելէն ետքը ։ նոյն օրէն հաշուելով մինչև մէկ չաբթուան միջոցի մէջ պէտք է որ տէրերը գան և իրենց ապրանքը հոն տեղ մէկ անգամ տալ, և նոյն միջոցին մէջ աչքէ անցուցած ատենին յիշեալ ապրանքին գաղտնագրեալ օրինակին ալ պարունակութեան համեմատ թէ որ գտնուելու ըլլան նէ ։ հոն տեղ գտնուած փոխանորդին պէտք է որ յանձնեն, և եթէ գաղտնագրեալ օրինակին և պայմանաց համեմատ չգտնուելու ըլլան նէ, անմիջապէս պէտք է որ յիշեալ անպայման փոխանորդն ասոնց իրենց ապրանքը ։ թէ որ ընդհանրապէս հոն ձգեն, և չի գան չի փոխանակեն իրենց ապրանքը, նոյն անպայման մէջ մնալով ապրանքը ըլլան նէ, յիշեալ փոխանորդը այս առթին մասին ամենևին պատասխանատու չըլլալէն 'ի զատ, յիշեալ փռնայքը մէկ չափաբէն աւելի որ մնալու ըլլան անպայման մէջ, այն ատեն Բաղդասար Տէրեանին օրինաց համաձայն ։ յիշեալ փռնայից համար

Աշուէ բաւած սասկը պիտի վճարուի անպայմանապէս ։

1 յուլիս 1872
ի Դուռն Սաադապատ

Պէյլէրպէյի կայսերական Տապադաղնատանէին պիտայիցը հանելոյ համար մրցանակներու թիւր փոխադրութեան պիտի գրուին յառաջիկայ չորեքշաբթի օր յուլիս 12ին 'ի Տարի Շուրա .

6000 հատ Եւրոպիոյ թաղ մորթ 16–18 օխայ ծանրութեամբ.

7.000 հատ Եւրոպիոյ թաղ մորթ 19–21 օխայ ծանրութեամբ.

7.000 հատ Եւրոպիոյ թաղ մորթ 22–24 օխայ ծանրութեամբ.

5.000 հատ ոթխ (Տանտ) չոր մորթ.

25.000 հատ Երզըրումի, Կոյնի Կեսարիոյ, Թիֆլիսի եւ չրջակայից մորթ ։

50.000

Ուստի որն որ ուզէ վաճառականք որք յիշեալ մորթերը սալու յանձնառու կլլան, կը հրաւիրուին յիշեալ օր Ներկայ գտնուիլ 'ի Տարի Շուրա Էմանէթ գանձատանմեան.

4 Յուլիս 1872
'ի Դուռն Սաադապատ

LLOYD SUISSE

ԼՈՅՏ ՍՈՒԻՍ

ԱՊԱՀՈՎՈՒԹԵԱՆ

(ՍԻԿՈՒՐԹԱ)

ԸՆԿԵՐՈՒԹԻՒՆ

ՎԻՆԹԷՐԹՈՒՐՑՍ

Այս ընկերութիւնը կը փոխադրութեան վտանգներ (աճենիօ) ապահովութիւն ընելն յանձն կ'առնու, Տունէն եւ Գետէն վրայ վաճառք ապահովելու .

Առաւել մանրամասն տեղեկութեան համար պէտք է դիմել առ որոց ,

ՀԻՒՍԷՆ ՀԷՆՏԻՆԿ — ԱԼԵՔՍԱՆԴՐ
Ընդհանուր Գործակալ — ԲԱՍՄԱՋ
Կալաթիա — Գործակալ
Թարանիթիու փողոց — Գորայ գալաթ
թիւ 2 — Կ. Պոլիս.

ԽՄԲԱԳԻՐ—ՏՆՕՐԷՆ
Կ. Ս. ՈՒԹՈՒՃԵԱՆ.

ՏՊԱՐԱՆ ՄԱՍԻՍ ԼՐԱԳՐՈՅ
Կ. ՊՈԼԻՍ ՅԻՆԻԼԻ ԽԱՆ

ՇԻՐՔԷԹԻ ԽԱՅՐԻԷԻ

ՇՈԳԵՆԱՒՆԵՐՈՒՆ ԵՐԹԵՒԵԿԻ ԺԱՄԵՐԸ

1872 ՅՈՒՆԻՍ 22 ՀԻՆԳՇԱԲԹԻ ՕՐԷՆ, ՍԿՍԵԱԼ

ՄԻՆՉԵՒ 'Ի ՆՈՐ ԿԱՐԳԱԴՐՈՒԹԻՒՆ

ԿԻՐԱԿԻ ՕՐԵՐԸ ԲԱՆՈՂ ՇՈԳԵՆԱՒՆԵՐԸ

Ժամ — Բոսֆորէն Էմինէօնիւ դարձողներ

11 15 Պէօյիւքտէրէէն Թարապիա Եէնիքէօյ Էմիրկեան Ռ. Հիսար Պէպէք Առնաւուտքէօյ Գուրուչեշմէ Օրթաքէօյ Պէշիկթաշ ։
11 30 Առնաւուտքէօյ Գուրուչեշմէ Օրթաքէօյ Պէշիկթաշ Գապաթաշ ։
12 Վանիքէօյ Չէնկէլքէօյ Պէյլէրպէյ Գուզկունճուք Գապաթաշ ։
12 Եէնիմահալլէէն Պէօյիւքտէրէ Թարապիա Եէնիքէօյ Պօյաճքէօյ Ռ. Հիսար Պէպէք Գուրուչեշմէ Օրթաքէօյ Պէշիկթաշ։
12 30 Պէյքոզ Բաշահամանէ Գանտիլլի Ա. Հիսար Գանտիլլի Վանիքէօյ Չէնկէլքէօյ Պէյլէրպէյ Գուզկունճուք ։
1 Եէնիմահալլէէն Սարըեար Պէօյիւքտէրէ Թարապիա Եէնիքէօյ Ստենիա Էմիրկեան Ռ. Հիսար Պէպէք Առնաւուտ Օրթ. Պէշիկթաշ։
1 30 Առնաւուտքէօյ Գուրուչեշմէ Օրթ. Պէշիկ Գապաթաշ։
1 45 Բ. Ա. Գաւաքէն Սէրափըուրնու Պէօյիւքտէրէ Թարապիա Եէնիքէօյ Պօյաճքէօյ Ռ. Հիսար Պէպէք Առնաւուտքէօյ Գուրուչեշմէ Օրթաքէօյ Պէշիկթաշ Գապաթաշ։
2 Պէօյիւքտէրէէն Թարապիա Պէյքոզ Բոյաճը Գանտիլլի Ա. Հիսար Գանտ. Վանիք Չէնկէլք Պէյլէրպ Գուզկ։
2 45 Եէնիմահալլէէն Պէօյիւք Թարապիա Եէնիք Էմիրկ Ռ. Հիսար Գանտ. Առնաւ. Պէպէք Օրթա. Պէշիկթաշ։
3 30 Պէօյիւքտէրէէն Պէյքոզ Բոյաճը Բիֆ. փաշա ման. Գանտիլլի Ա. Հիսար Գանտիլլի Վանիքէօյ Չէնկէլքէօյ Պէյլէրպէյ։
3 30 Եէնիմահալլէէն Սէրափըուրնու Պէօյիւքտէրէ Թարապիա Եէնիքէօյ Ստենիա Էմիրկեան Ռ. Հիսար Պէպէք Առնաւ. Օրթաքէօյ Պէշիկթաշ։
4 45 Պէօյիւքտէրէէն Թարապիա Եէնիք Պօյաճ Ռ. Հիսար Պէպէք Առնաւ. Գուրուչ. Օրթաք. Պէշիկթաշ։
5 45 Պէօյիւքտէրէէն Թարապիա Եէնիքէօյ Էմիրկեան Ռ. Հիսար Առնաւուտքէօյ Օրթաքէօյ Պէշիկթաշ։
5 30 Առնաւուտքէօյ Պէյլէրպէյ Օրթաքէօյ Գուզկունճուք Իւսկիւտար Գապաթաշ։
6 15 Եէնիմահալլէէն Պէօյիւքտէրէ Թարապիա Պէյքոզ Եէնիքէօյ Էմիրկեան Գանտիլլի Ռ. Հիսար Գանտիլլի Առնաւուտքէօյ Պէյլէրպէյ Օրթաքէօյ Գուզկունճուք Պէշիկթաշ Իւսկիւտար
8 Առնաւուտքէօյ Գուրուչեշմէ Օրթաքէօյ Պէշիկթաշ Գապաթաշ։
8 Եէնիմահալլէէն Սարըեար Պէօյիւք Թարապիա Եէնիք Էմիրկեան Ռ. Հիսար Պէպէք Առնաւ. Օրթ. Պէշիկ.
8 30 Պէօյիւքտէրէէն Պէյքոզ Բաշահամանէ Բիֆաթ փաշա մահալլէսի Գանտիլլի Ա. Հիսար Գանտիլլի Վանիքէօյ Չէնկէլքէօյ Պէյլէրպէյ Գուզկունճուկ Իւսկիւտար ։
8 45 Սէրափըուրնուէն Պէօյիւքտէրէ Թարապիա Պէյքոզ ԸՍ-թինեա Բոյաճ Ռ. Հիսար Առնաւ. Գուրուչ. Օրթաք. Պէշիկթաշ։
10 Եէնիմահալլէէն Սէրափըուրնու Պէօյիւքտէրէ Թարապիա Եէնիքէօյ Էմիրկեան Պէպէք Առնաւուտքէօյ Օրթաքէօյ Պէշիկթաշ։
10 30 Պէօյիւքտէրէ Պէշիկթաշ Գապաթաշ։
11 Առնաւ. Գուրուչ. Օրթաք. Պէշիկ։
11 Պէօյիւքտէրէէն Թարապիա Էմիրկեան Ռ. Հիսար Առնաւուտքէօյ Օրթաքէօյ Պէշիկթաշ։

Կամուրջէն Էմինէօնիւ երթողներ

12 Պէշիկթաշ Օրթաքէօյ Առնաւուտքէօյ Պէպէք Ռ. Հիսար Էմիրկեան Եէնիքէօյ Թարապիա Պէօյիւքտէրէ։
1 Պէշիկթաշ Օրթաք Առնաւուտքէօյ Պէպէք Ռ. Հիսար Պօյաճքէօյ Ստենիա Եէնիքէօյ Թարապիա Պէօյիւքտէրէ Սէրափըուրնու Եէնիմահալլէ։
1 Ուղղակի Առնաւուտքէօյ
1 15 Գապաթաշ Իւսկիւտար Պէշիկթաշ Գուզկունճուք Օրթաքէօյ Պէյլէրպէյ Առնաւուտքէօյ Գանտիլլի Ռ. Հիսար Գանտիլլի Էմիրկեան Եէնիքէօյ Պէյքոզ Թարապիա Պէօյիւքտէրէ Եէնիմահալլէ։
2 Պէշիկթաշ Օրթաքէօյ Գուրուչեշմէ Առնաւուտքէօյ Ռ. Հիսար Էմիրկեան Եէնիք. Թարապիա Պէօյիւքտէրէ։
2 30 Իւսկիւտար Գուզկունճուք Պէյլէրպէյի Չէնկէլքէօյ Վանիքէօյ Գանտիլլի Հիսար Գանտիլլի Բիֆաթ փաշա մահալլէսի Բաշահամանէ Պէյքոզ Պէօյիւքտէրէ։
3 Գապաթաշ Պէշիկթաշ Օրթաքէօյ Պէյլէրպէյ Առնաւուտքէօյ Պէպէք Ռ. Հիսար Էմիրկեան Եէնիքէօյ Թարապիա Պէօյիւքտէրէ Սէրափըուրնու։
4 Պէշիկթաշ Օրթաքէօյ Առնաւուտքէօյ Գանտիլլի Ռ. Հիսար Էմիրկեան Եէնիքէօյ Թարապիա Պէօյիւքտէրէ ։
4 15 Գապաթաշ Պէշիկթաշ Իւսկիւտար Գուզկունճուք Պէյլէրպէյ Չէնկէլքէօյ Վանիքէօյ Առնաւուտքէօյ ։
5 Պէշիկ Օրթաք Առնաւուտ Ռ. Հիսար Պօյաճ Եէնիք Պէյքոզ Թարապ Պէօյիւք Եէնիմահալլէ։
6 15 Պէշիկթաշ Օրթաքէօյ Պէյլէրպէյ Առնաւուտքէօյ Գանտիլլի Ռ. Հիսար Էմիրկեան Ստենիա Եէնիքէօյ Թարապիա Պէօյիւքտէրէ Սէրափըուրնու։
6 45 Իւսկիւտար Պէշիկթաշ Գուզկունճուք Օրթաքէօյ Պէյլէրպէյ Չէնկէլքէօյ Վանիքէօյ Առնաւուտքէօյ ։
7 30 Պէշիկթաշ Օրթաքէօյ Առնաւուտքէօյ Հիսար Էմիրկեան Եէնիքէօյ Թարապիա Պէօյիւքտէրէ Եէնիմահալլէ
8 30 Պէշիկթաշ Օրթաքէօյ Առնաւուտքէօյ Պէպէք Ռ. Հիսար Էմիրկեան, Եէնիքէօյ, Թարապիա Պէօյիւքտէրէ ։
9 15 Պէշիկթաշ Օրթաքէօյ Առնաւուտքէօյ Ռ. Հիսար Պօյաճքէօյ Եէնիքէօյ Թարապիա Պէօյիւքտէրէ ։
9 30 Գուզկունճուք Պէյլէրպէյի Չէնկէլքէօյ Վանիքէօյ Ա. Հիսար Գանտիլլի Բաշահամանէ Պէյքոզ Թարապիա Պէօյիւքտէրէ Սէրափըուրնու Բ. Ա. Գաւաք ։
10 Գապաթաշ Պէշիկ Օրթաք Գուրուչ Առնաւուտքէօյ
10 30 Պէյլէրպէյի Չէնկէլքէօյ Վանիքէօյ Գանտիլլի Ա. Հիսար Գանտիլլի Բիֆաթ փաշա մահալլէսի Բաշահամանէ Պէյքոզ Պէօյիւքտէրէ ։
10 30 Պէշիկթաշ Օրթաքէօյ Առնաւուտքէօյ Պէպէք Ռ. Հիսար Էմիրկեան Ստենիա Եէնիքէօյ Թարապիա Պէօյիւքտէրէ Եէնիմահալլէ ։
11 Գուզկունճուք Պէյլէրպէյ Չէնկէլքէօյ Վանիքէօյ Ա. Հիսար Գանտիլլի Բաշահամանէ Պէյքոզ ։
11 Պէշիկթաշ Օրթաքէօյ Գուրուչ Առնաւուտ Պէպէք Ռ. Հիսար Էմիրկեան Եէնիքէօյ Թարապիա Պէօյիւքտէրէ ։
11 15 Գապաթաշ Պէշիկթաշ Գուզկունճուք Օրթաքէօյ Առնաւուտքէօյ ։
11 45 Պէշիկթաշ Օրթաքէօյ Գուրուչեշմէ

Իւսկիւտարու շոգենաւաց երթեւեկութիւնք

Ժամ	Իւսկիւտարէն կ'ելնէ	Ժամ	Կամուրջէն կ'ելնէ
12		12 15	
12 30		12 40	
1		1 15	
1 30		1 45	
2		2 10	
2 30		2 45	
3		3 15	
3 30		3 40	
4		4 15	
4 30		4 45	
5		5 15	
5 30		5 45	Պէշիկթաշ հանդիպելով
6		6 30	
6 30		7 45	
8		8 15	
8 30		8 45	
8 30	Պէշիկթաշ հանդիպելով	9 15	
9 30		9 45	
10		10 10	
10 20		10 35	
10 40		10 50	
11		11 10	
11 15		11 30	
11 40		11 50	
12		12 5	

ԱՌԵՒՏՐԱԿԱՆ

ԸՆԹԱՑՔ ՓՈԽԱՆԱԿՈՒԹԵԱՆ

7 ՅՈՒԼԻՍ

ՕՍՄԱՆԵԱՆ ԼԻՐԱՅԻ ՀԵՏ 100 Դ.ՍՌՈՒՆՏ

Չամարա 3 ամիս զուրուշ	108 3/8
Փարիզ	23.40

ԸՆԹԱՑՔ ԴՐԱՄՈՑ

7 ՅՈՒԼԻՍ

Անգղ. լիրա	զուրուշ	109.10
Նաբոլէոն ոսկի	»	87.5
Իմբէալիալ ռուս	»	89.10
Ֆիորինի	»	91.48
Հինգ ֆրանք	»	—
Հինդիոց	»	104.30
Պղինձ	»	120

ԿՈՍՏԱՆԴՆՈՒՊՈԼԻՍ 7 ՅՈՒԼԻՍ

ԱՐՄՏԻՔ

Ցորեն կարմիր Պէսարապիա	29 — 34
» » Ազով	32 — 35
» » Պուլկար	30 — 32
» » Գուրկալ	30 — 32
» Թէքիրտաղ	30 — 32
» կակուղ Ազով	30 — 33
» » Պէսարապիա	28 — 32
Սիսրա Թունա	28 — 32
Ցորեն կակուղ Գուրկալ	28 — 33

Վառնա	30 — 32
» » Պուլկար	28 — 30
Եգիպտացորեն Թունա	19 — 20
» Անատոլ	17 — 18
Գարի Թունա	14 — 14 1/2
» Անատոլ	

ՆԵՐՔԻՆ ԲԵՐՔ

ԽՈՋԱԿ ՁՈՐ

Բուրսա	զուրուշ	—
Անատոլու	»	—
Վոլօս		
Լոփիճէ	»	
Ծակած	»	

ԲԱՄԲԱԿ — Դուրուշ

Կէլէ	հօխա	9 1/4
Իզմիր	»	10 1/2
Ադանա	»	9
Քարահիսար	»	8
Վրաստան	»	8 1/2

Ա. ԲՈՒՐԴ

Անատոլու լուացուած հօխա	
» չլուացուած	»
Ռումէլի լուացուած	»
» չլուացուած	»
Վրաստան լուացուած	»
» կէս	»
» չլուացուած	»
Տռաբոզոն	»
Էսկի Շէհիր	»

ՄԱԶԸ

Պոլսական	հօխա 11 —
Անատոլու	» 10 — 1/2
Չէրքեզ	» 6 — 7

ՃԷՄԻՐ

Կայսերի Ա. տեսակ	հօխա	21
» Բ. »	»	19 —
Լէնկիւրիւ	»	» 21
Թոգաթ	»	»
Աքշէհիր	»	»
Խոզզաա	»	
Զօրում		

ԹԻՏԵՌԻԿ

Էնկիւրիւ	հօխա 30 —
Գաստամօնիա	» 48 —
Պէյփազար	» 51 —
Չէրքէզ	» —
Վան	» 29 —

ԱՑՏԻ ՄՈՐԹ

Ադանա	7	կտոր մէկ	Օ. Լ.
Խոզան	7	» »	»
Միսիս	»	» »	»
Քէրքուկ	7 1/2	» »	»
Կայսերի	»	» »	»

ՁԷԹ

Մուտանիա	հօխա 7 1/2 —
Այվալը	» 6 1/2 —
Մարքա	» 10 —
Միտիլի	» 6 1/2

Պղինձ Թոգաթ երկիրն մէջ		9 1/2 — 10
Աֆիոն	»	260 — 275
Փիթրէ	»	29 — 30
Մուսուլ	»	—
Կատուա Ալեպ	Քիլէ	—
» Բուսնիլի »		—
Մեծ ասլան Պարսկ. Բէյա	»	42 — 44
Պղպեղ		— —

ԱՐՏԱՔԻՆ ԲԵՐՔ

		դուրուշ
Խանդչէ Բիւզ. տեսակ	100 հօխ.	1200 —
» Բ. »	»	1140
Եէւմէն	»	16 — 16 1/2
Շաքար փոշի Հոլ.	կնդ.	240 —
» » Գազզ.	»	—
» գլուխ Ֆազզ.		230 —
Զայ Փանիօ	հօխան	26 —
» Բէլքօ ձաղիկ	»	45 — 60
Անագ (գալայ)	կնդ.	1060 —
Պղպեղ (պիպէռ)	հօխա	10 1/4 —
Լեղակ (չիվիտ) Պէնկալա	»	100 — 140
» » Մասրիա	»	— — 70
Զինք ատխա 100 հօխի		90 —
Երկաթ ձողաձեւ		84 —
» տախտակ		98 —
» թիթեղ		80 — 82
Փարփինա		112 — 118
Բրինձ Իտալիոյ 100 քիլ.	ֆր.	45
Կարագ եղ Ռուսիոյ	գր.	13 — 14
Բամպակ		35 — 40